

Veneea

Gebouwenbeleid *Stand van zaken*

Parochie Heilig Kruis - Waar wij samen kerk zijn

St. Jozef Zandberg

Maria ten Hemelopneming Stadskanaal

St. Willibrordus Ter Apel

Heilige Antonius van Padua Musselkanaal

O.L.V. van Lourdes Mussel Kopstukken

Inhoudsopgave.

Voorwoord

- 1 **Pastoraal Parochie Heilig Kruis 2015- 2024- 2025.**
Aantal parochianen parochie Heilig Kruis volgens Kaski*
en eigen Ledenadministratie.

Sacramenten in aantallen

- *Doopsel*
- *Eerste Communie*
- *Vormsel*
- *Huwelijk*
- *Ziekenzalving (ziekenzegen)*

Uitvaarten

Kerkbezoek 2022 t/m eerste helft 2024

- 2 **Locatieraden- Coördinatieteams en Commissies: *verleden- heden***

- 3 **Financiën**

- 4 **Prognose KASKI bisdom Groningen Leeuwarden 2030**

- 5 **Antwoorden vragen Parochieavond Gebouwenbeleid**

Voorwoord.

Geachte parochianen,

U hebt een bijzondere Venea ontvangen, een extra uitgave naar aanleiding van de parochieavond gehouden in de Schaapsberg op 30 mei jl.

Het was een duidelijk signaal dat u hebt afgegeven met uw vraag om alle informatie van die avond te delen met u in deze extra uitgave van de Venea.

In opdracht van het bisdom zijn we samen aan de slag gegaan om binnen onze parochie alles te inventariseren. De waarde van kerkgebouwen is bepaald en die van parochiehuizen, de gronden en aanverwante zaken. Onze financiën zijn op orde en voor eenieder is alles inzichtelijk. Het lijkt op het oog een nogal droog en technisch stuk met alle cijfers en statistieken maar het gaat wel om het hart van ons parochieleven. Het maakt inzichtelijk wat er plaatsvindt binnen de 'zachte kant' van ons parochieleven. Met de 'zachte kant' worden o.a. de core business van de pastores aangeduid. Het vieren van de eucharistie, de sacramenten en uitvaarten, naast natuurlijk hun pastorale arbeid. Het maakt ook de 'harde kant' inzichtelijk die de 'zachte kant' mogelijk maakt namelijk: financiën, gebouwen, bestuur, commissies en werkgroepen.

We hebben m.b.t. de toekomst van ons bisdom en dus ook onze parochies, de **Prognose KASKI bisdom Groningen Leeuwarden 2022-2030** toegevoegd en wanneer u deze informatie leest stemt dit niet erg hoopvol.

Toch is het de realiteit van de tijd waarin we leven en deze staat niet los van hetgeen er allemaal plaatsvindt in de maatschappij. Groot arbeidstekort in o.a. onderwijs, zorginstellingen, dienstensector en bouw, om maar wat voorbeelden te noemen.

Vrijwilligers te kort in alle geledingen van verenigingsleven en diverse instituten. Vergrijzing niet alleen in de kerk maar juist ook in de gehele maatschappij. Jongeren trekken weg uit het platteland voor studie en werk en komen slechts zelden terug na studie elders. Nogmaals, het is een opsomming van hetgeen er nu gaande is en stemt niet erg hoopvol.

Een volgend ding dat we niet moeten vergeten is ook de terugloop van het aantal pastorale beroepskrachten binnen ons bisdom. Binnen nu en vijf jaar is een groot deel van de priesters en pastorale werkenden met emeritaat en pensioen. Gevolg hiervan is dat steeds minder mensen hetzelfde werk moeten gaan vervullen. U begrijpt dat dit een wissel legt op hen en het is dan ook de vraag of we ons in de toekomst moeten beperken tot de core business en daarna zien wat we nog 'extra' kunnen doen. De werkdruk is voor sommigen van hen nu al (te) groot.

Het is een complexe tijd met complexe veranderingen en crises die zich in heel snel tempo aandienen en opvolgen. Die moeten we samen op gelovige manier en als parochie in de Kanaalstreek het hoofd bieden en dat vereist dat we keuzes maken binnen de 'zachte en de harde kant' van de pastoraal, ons parochieleven.

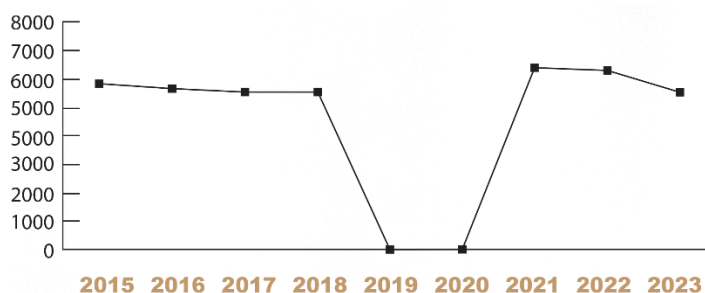
Is dat eenvoudig? Nee! Gaat dat gepaard met het gevoel van verlies en rouw? Zeker!

Maar als we dat alles durven benoemen en elkaar spreekwoordelijk 'vasthouden en opzoeken in moeilijke tijden', rond Woord en Sacrament, we blijven vieren en de liefde betonen aan de naaste, blijven we een teken van Gods aanwezigheid onder de mensen, zijn we present als RK parochie in onze Streek.

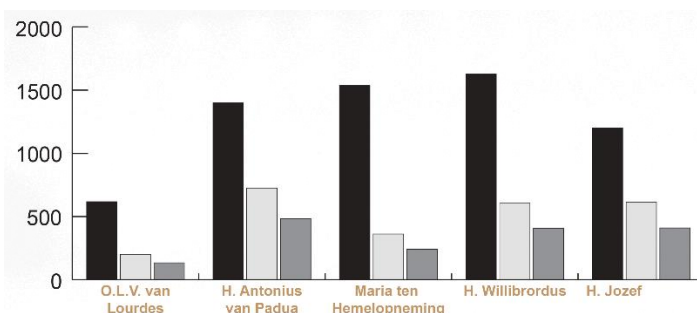
Pastoraal Parochie Heilig Kruis 2015- 2024- 2025.

Aantal parochianen parochie Heilig Kruis volgens Kaski* en eigen Ledenadministratie.

2015 Kaski 5.847
 2016 Kaski 5.663
 2017 Kaski 5.536
 2018 Kaski 5.537
 2019 geen gegevens Kaski

2020 geen gegevens Kaski
 2021 onze ledenadministraties 6.389
 2022 onze ledenadministratie 6.305
 2023 Kaski 5.535

	Aantal	Aktie Kerkbalans Par*	Adressen
O.L.V. van Lourdes	618	201	134
H. Antonius van Padua	1.401	726	484
Maria ten Hemelopneming	1.539	362	241
H. Willibrordus	1.629	609	406
H. Jozef	1.202	615	410

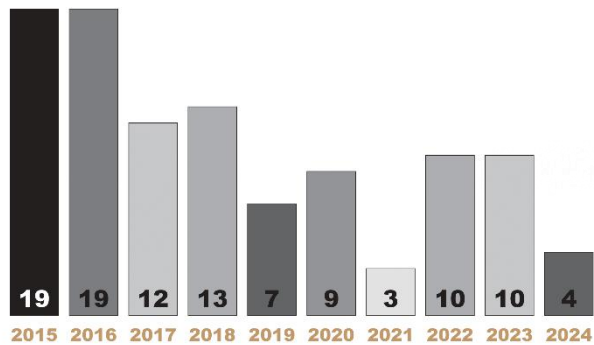
*Kaski- cijfers en cijfers eigen Ledenadministratie verschillen altijd maar wij vinden dit verschil wel heel groot.

Vershil Ledenadministratie 2021 en 2023 Kaski is 854 parochianen.

*Par, parochianen. Formule is het aantal adressen x 1,5 parochianen = het totaal aantal parochianen dat deelneemt aan Aktie Kerkbalans.

Sacramenten in aantallen

Sacrament van het Doopsel

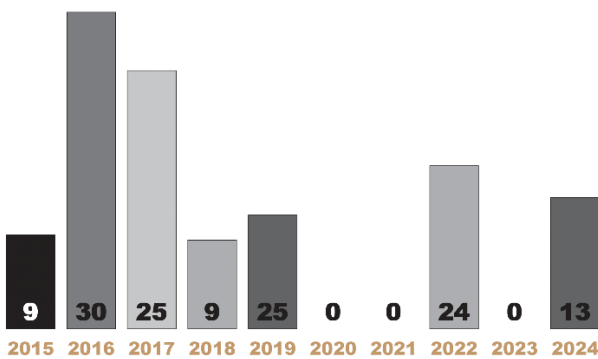

Totaal 2015 19
 Totaal 2016 19
 Totaal 2017 12
 Totaal 2018 13
 Totaal 2019 7

Totaal 2020 9
 Totaal 2021 3
 Totaal 2022 10
 Totaal 2023 10
 Totaal 2024 (t/m september) 4

In totaal zijn er in negen jaren 106 mensen gedoopt, kinderen en volwassenen. Zo zijn er 14 volwassenen door Doop, Vormsel en Eerste Communie toegetreten tot de RK Kerk.

Sacrament van de eucharistie- Eerste Communie

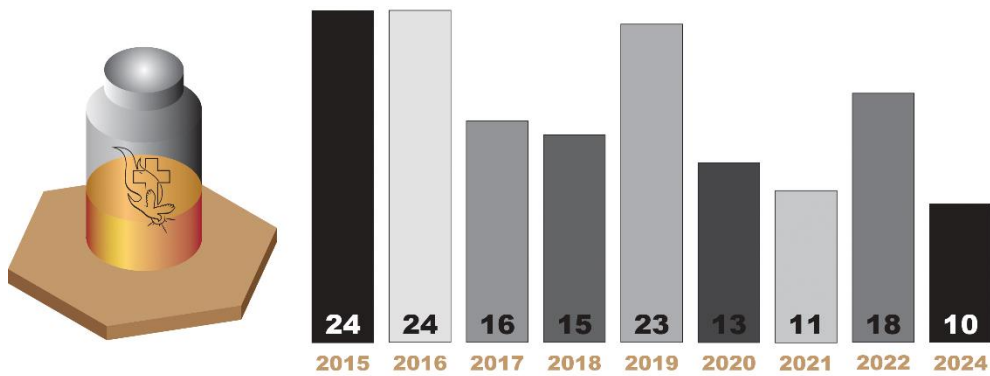
2015 9
 2016 30
 2017 25
 2018 9

2019 25
 2020- 2021 0
 2022 24
 2024 13

(2022: Ter Apel, Musselkanaal en Kopstukken één gezamenlijke viering, 13, Stadskanaal 7 en Zandberg 4 kinderen).

In acht jaren hebben 135 mensen, kinderen en volwassenen, hun Eerste Communie gedaan,

Sacrament van het Vormsel

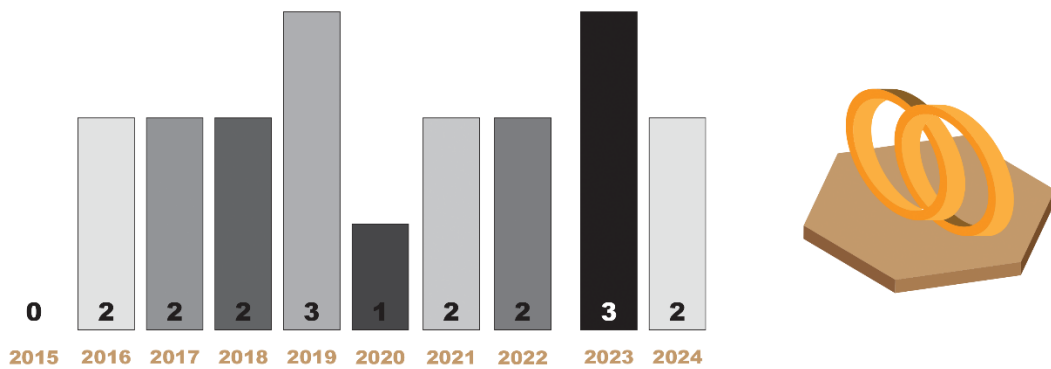

Totaal 2015	24
Totaal 2016	24
Totaal 2017	16
Totaal 2018	15
Totaal 2019	23

Totaal 2020	13
Totaal 2021	11
Totaal 2022	18
Totaal 2023	13
Totaal 2024	15

In negen jaren hebben 172 mensen, jongeren en volwassenen het sacrament van het Vormsel ontvangen.

Sacrament van het Huwelijk

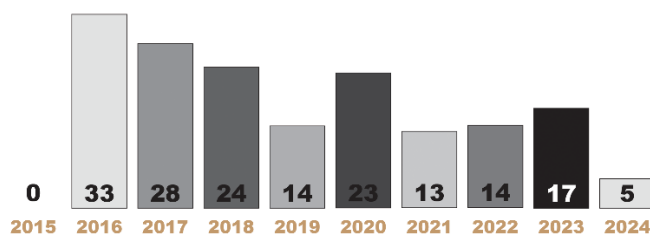

Totaal 2015	geen
Totaal 2016	2
Totaal 2017	2
Totaal 2018	2
Totaal 2019	3

2020	1
2021	2
2022	2
2023	3
2024	2

In negen jaren hebben 19 echtparen elkaar het sacrament van het Huwelijk gegeven.

Sacrament van de Ziekenzalving

2015	zijn er geen ziekenzalvingen bijgehouden.	2020	23 en 2 Ziekenzegen
2016	33 en 1 Ziekenzegen	2021	13 en 5 Ziekenzegen
2017	28 en 3 Ziekenzegen	2022	14 en 2 Ziekenzegen
2018	24 en 1 Ziekenzegen	2023	17 en 6 Ziekenzegen
2019	14	2024	5 en 2 Ziekenzegen

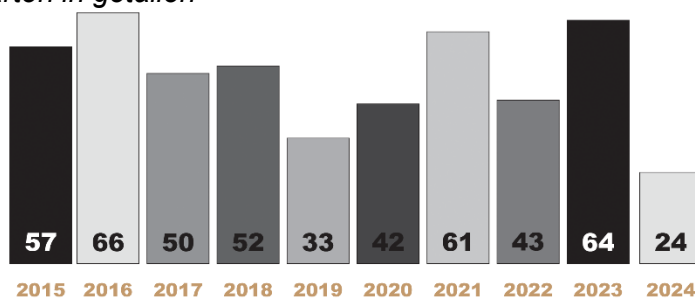
Uitvaarten

In geval van overlijden zijn er de volgende uitvaartvieringen mogelijk:

- Viering in de kerk en aansluitend de begrafenis of crematorium.
- Geen viering maar een korte plechtigheid in het crematorium.
- Geen bericht aan de kerk (Locatie), geen viering of korte plechtigheid, alleen begrafenis op het kerkhof of bijeenkomt in het crematorium.

Het aantal traditionele uitvaarten neemt af. Ongeveer de helft van de uitvaarten zijn traditioneel. Het aantal uitvaarten met een korte plechtigheid in het crematorium waarbij pastoor- diaken/pastor aanwezig is ook ongeveer de helft. Het kleinste aantal uitvaarten waarin de kerk (Locatie) geen betrokkenheid heeft groeit! Onder menig oudere parochiaan wordt het volgende gesignaleerd: 'Mijn kinderen geloven wel maar hebben niets meer met de kerk, alleen met Kerstmis en Pasen komen ze er nog. Als ik dood ben wil ik geen viering, geen begrafenis maar een korte plechtigheid in het crematorium. Ik wil geen urnengraf en ook niet in de urnenmuur want wie verzorgt dat straks. Mijn kinderen doen het niet en/ of wonen over ver'. Bovenstaande heeft invloed op het aantal uitvaarten en de wijze waarop uitvaarten worden gevierd binnen onze parochie.

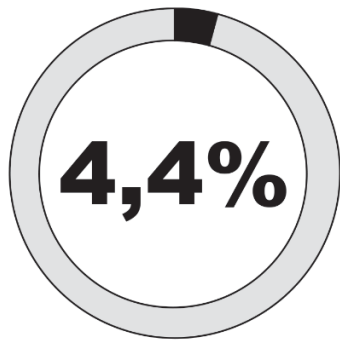
Uitvaarten in getallen

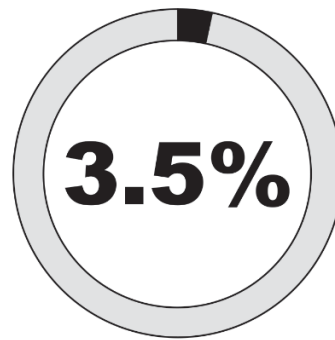
2015	57 crematie	31 begrafenis	26	2020	42 crematie	20 begrafenis	22
2016	66 crematie	31 begrafenis	35	2021	61 crematie	26 begrafenis	35
2017	50 crematie	26 begrafenis	24	2022	43 crematie	23 begrafenis	20
2018	52 crematie	23 begrafenis	29	2023	64 crematie	27 begrafenis	37
2019	33 crematie	16 begrafenis	17	2024	24 crematie	11 begrafenis	13 (tot 1 september)

In negen jaren hebben er 492 uitvaarten plaatsgevonden waarvan 234 eindigden in het crematorium en 258 aan het graf.

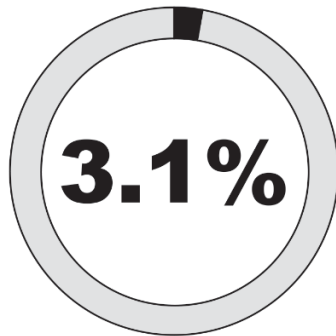
Kerkbezoek 2022 t/m eerste helft 2024

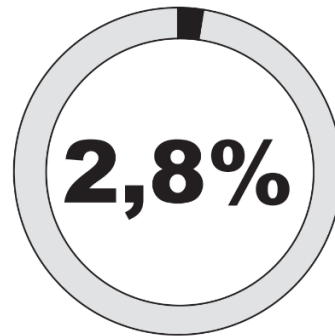
Eerste Helft 2022

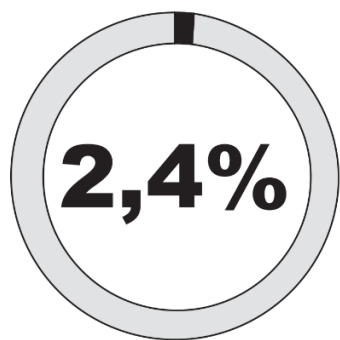
Tweede helft 2022

Eerste Helft 2023

Tweede helft 2023

Eerste Helft 2024

Locatieraden- Coördinatieteams en Commissies parochie Heilig Kruis

Verleden- heden

In 2015 zijn de parochies te Stadskanaal, Musselkanaal, Mussel- Kopstukken, Zandberg en Ter Apel gefuseerd tot de parochie Heilig Kruis.

Toenmalige parochiebesturen zijn overgegaan naar vijf locatieraden. Logischerwijze zijn deze locatieraden blijven functioneren als parochiebesturen want beproefd en vertrouwd. Toch is dit nooit de bedoeling geweest. Er werd en wordt van de locatieraden gevraagd om zorg te dragen (twee onderscheiden taken) voor de lokale geloofsgemeenschap (ogen en oren) m.b.t. praktische gang (gebouwenbeheer en financiën) van zaken op de locatie en betreffende ondersteuning in het pastoraat¹. In het huishoudelijk reglement voor een Locatieraad staat dit duidelijk beschreven².

Sinds de fusie in 2015 t/m dit jaar 2022 trekken we samen, parochiebestuur en locatieraden, op om te komen tot hetgeen er omschreven staat in dit reglement. Dit zal gaan leiden tot een goede en duidelijke verhouding tussen parochiebestuur en locatieraden in bestuurlijke verantwoordelijkheid en werkzaamheden.

Het parochiebestuur is in lijn met haar opdracht in 2016 begonnen met een centralisatie van diverse werkzaamheden- taken binnen de parochie door het oprichten van diverse commissies. De Gebouwencommissie gaat vanaf 2025 zorg dragen voor alle gebouwen en in het opstellen van (technische) offertes wordt zij geassisteerd door professionele vakmensen.

De Liturgie Commissie werkt al sinds de fusie erg goed samen en komt drie keer per jaar bijeen voor het liturgisch rooster en voor bijzondere vieringen. De Commissie Begraafplaatsen heeft een goed zicht op onze kerkhoven en zij bestaat uit mensen die erg goed op de hoogte zijn van wetgeving en reglementen. Het opnieuw leven inblazen van onze jongerengroep Focus blijkt succesvol te zijn gezien de grote deelname van onze jongeren aan de diverse activiteiten met altijd een viering voorafgaande aan de activiteit. Ook wordt er gekeken naar het aanbod voor jongeren binnen ons bisdom.

De commissie **Liturgisch Beraad** bestond al. Deze commissie draagt zorg voor de invulling van het liturgisch rooster, samen met de pastores, en de verdeling van de Hoogfeesten volgens een vijfjaren- cyclus.

We hebben de commissie **Begraafplaatsen** opgericht. Deze commissie draagt zorg voor het onderhoud van onze vijf kerkhoven en stelt de tarieven vast voor o.a. grafrechten, delven e.d.

Tarieven worden voorgelegd aan het parochiebestuur die deze bekrachtigen en waarna deze worden gecommuniceerd met de parochianen. Binnen de financiën van de parochie is uiteraard de voorzieningen begraafplaatsen opgenomen voor onderhoud e.d.

Met betrekking tot het gebouwenbeheer hebben we de **Gebouwencommissie** opgericht. In deze commissie bespreken de leden uit de vijf locaties samen met het parochiebestuurslid die de portefeuille Gebouwen beheerd, o.a. de MOP (Meerjarig Onderhoudsplan) van de kerken, pastorieën en ander onroerend goed. Zij delen informatie m.b.t. werkzaamheden,

¹ Huishoudelijk reglement voor een Locatieraad, 1.6, Kader 2, 4 Samenstelling en werkwijze Locatieraad en 5 Taken Locatieraad.

² Website bisdom Groningen Leeuwarden bisdomgroningenleeuwarden.nl

bouwondernemingen, installatiebedrijven e.d. Ook stellen zij offertes op ter goedkeuring aan het parochiebestuur. Zij staan elkaar met raad en daad bij.

Er is de commissie **Kerkopbouw** opgericht, hieronder vindt u weergegeven wat haar missie is, haar motto en de visie die in de commissie ligt besloten naar de toekomst toe.

Missie

Jezus, Gods Zoon en Hoofd van de Kerk, heeft ons de opdracht gegeven om eropuit te gaan en mensen te maken tot leerlingen van Hem, hen te dopen in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en hun te leren onderhouden alles wat Hij ons heeft bevolen (Mat.28,16-20).

Motto

De Parochie Heilig Kruis is voortdurend onderweg om deze missie waar te maken.
Wij zijn: Parochie op Pad!

Visie

In onze Parochie Heilig Kruis geven wij op vele wijzen uiting aan onze levende relatie met de Heer. Deze relatie werkt door zowel in ons gevoel als in ons verstand. Om deze geloofsrelatie te voeden is onze parochie relevant voor het leven van elke dag. De leden van onze parochie hebben, in en buiten het kerkgebouw, onderling contact waarbij de leer van het geloof en het leven van elke dag elkaar aanvullen en nodig hebben. In dat persoonlijke contact zien we alle mensen staan en geven we woorden aan ons persoonlijk geloof. Door erover te spreken delen we ons geloof. Maar zeker ook door ernaar te handelen. Daarbij maken we gebruik van de Schrift, de Traditie van de Kerk, en de rituelen die daar in onze katholieke traditie bij horen.

De volgende kernwaarden nemen we in onze parochie in acht en zijn daarmee:

- een sprekende geloofsgemeenschap;
- relevant voor het leven van elke dag;
- zichtbaar voor alle mensen;
- gericht op persoonlijk contact;
- gericht op leer en leven;
- onderweg, dus dynamisch.

Strategie

Om tot een sprekende, persoonlijke geloofsgemeenschap te komen, zijn er activiteiten nodig die op diverse terreinen liggen.

Allereerst toerustende activiteiten waarbij parochianen in een vertrouwde setting leren om over geloof en leven te spreken, zoals: toerustingsavonden, bezinningsmomenten, cursussen, e.d. Daarnaast hebben we in de Parochie ook momenten nodig die het onderlinge contact bevorderen.

Daardoor wordt de onderlinge zichtbaarheid vergroot, worden de harten voor elkaar geopend en zijn we bereid elkaar echt te ontmoeten. Daarbij hebben we alle mensen op het oog, we zijn een parochie die openheid biedt voor iedereen.

Het bevorderen van deze onderlinge contacten kan op verschillende manieren, zoals het gezamenlijk vieren van de liturgie. Maar ook door andere activiteiten die zowel parochie breed als in de afzonderlijke geloofsgemeenschappen worden georganiseerd. Aandachtspunt bij dergelijke activiteiten is dat verschillende doelgroepen in de parochie tijdens zo'n activiteit met elkaar in contact komen.

Dit alles staat of valt met een directe en open wederzijdse communicatie.

De **budgethouders** (overleg) hebben hun overleg geïntensiveerd in goede samenwerking met de penningmeester. Zij vormen als zodanig geen Financiële commissie maar een overlegteam.

Onder de verantwoordelijkheid van de penningmeester dragen zij zorg voor de financiën op locatie en parochie.

De jongeren vormen geen commissie maar vormen de groep **Focus**.

De ervaring heeft ons allen geleerd dat het werven van geschikte kandidaten/parochianen voor de diverse taken binnen het parochiebestuur en de vijf coördinatieteams niet gemakkelijk is.

Toch is dit wel van groot belang voor het functioneren van parochiebestuur en coördinatieteams.

Mensen gaan in tegenstelling tot vroeger veel later met pensioen namelijk 67 en drie maanden. Vroeger, dan spreken we over 15- 20 jaar geleden gingen mensen soms met pensioen op 52 of 58 -jarige leeftijd en wilden naast hun vrije tijd ook graag een zinvolle besteding hebben, in het verenigingsleven en dus ook in de kerk. Nu gaan de zogenaamde pensionado's veel op reis en zijn (soms) oppas opa of oma of hebben andere verlangens in het leven. Het aangaan van langdurige verplichtingen is zo wie zo dalende in de maatschappij, we zien het om ons heen in vereniging, stad, dorp en scholen.

Met dit gegeven en een vooruitziende blik hebben we in 2016 in goed overleg als parochiebestuur en locatieraden de diverse commissies opgericht.

De commissies vormen als het ware een vangnet wanneer op locatieniveau een locatieraad-coördinatieteam niet of maar meer ten dele te bemensen is.

Het Huishoudelijk reglement voor Locatieraden geeft duidelijk aan dat een locatieraad kan bestaan uit minimaal drie (kerntaken voorzitter/ coördinator, secretaris en budgethouder) en maximaal 7 parochianen (Lid, met eventueel eigen taak- Gebouwen, liturgie etc.)³

Door te kiezen voor coördinatieteams en niet langer te spreken van locatieraden veranderd ook het takenpakket van hen die de coördinatieteams gaan vormen. Zij gaan van de 'harde' bestuur kant naar de 'zachte' bestuur kant. Zij zullen veel meer de ogen en oren zijn van de vijf geloofsgemeenschappen en gesprekken aangaan met de vele vrijwilligers en de diverse werkgroepen. Vragen als; wat hebben jullie nodig, wat kunnen we voor jullie betekenen? zullen de hoofdzaak zijn van het coördinatieteam. Werkgroepen bijstaan in het werven van leden, ondersteuning waar mogelijk. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de bezoekgroep zieken en ouderen, het organiseren van de parochiedag. De 'harde' bestuur kant is dan geborgd door het parochiebestuur en de commissies.

We hebben wel gemeend dat de coördinatieteams moeten bestaan uit minimaal drie mensen waarvan één het coördinatiehoofd is, de eerst aanspreekbare voor de geloofsgemeenschap. Zij verwijzen op hun beurt naar pastores, parochiebestuur en desgewenste commissies. Zoals voorheen vergadert het parochiebestuur met de hoofden van de coördinatieteams vijf keer per jaar.

Het parochiebestuur is voor nu én de toekomst van mening dat het van belang is in ieder geval vijf coördinatieteams te hebben die bestaan uit een voorzitter/ coördinator, secretaris en budgethouder. Ook realiseert het parochiebestuur zich dat zelfs deze bezetting in de toekomst niet vanzelfsprekend zal zijn. Dat ligt aan de bereidwilligheid van geschikte parochianen voor deze drie taken en vrijwilligerswerk in het algemeen.

Mensen in het algemeen en geschikte parochianen in het bijzonder zijn meer geneigd tot 'projectmatig' werken met vaststaande taken en afgemeten tijd.

Er is de lijst van aan- en – aftreden voor parochiebestuur en coördinatieteams en bestuurders weten dus hoe de samenstelling zal zijn op korte en langere termijn. Voor coördinatieteams is geen formele benoemingsperiode maar de samenstelling is zoals die

³ Bijlage bij het Huishoudelijk Reglement voor Locatieraden (uitwerking artikel 5 lid 2).

van de huidige locatieraden. De locatieraad Musselkanaal draagt haar taken over aan een nieuw te vormen coördinatieteam voor die locatie.

Het is vanwege bovenstaande dat het parochiebestuur wil gaan inzetten op het werven van geschikte parochianen voor de commissies. Dit zal de centralisatie van werkzaamheden en te vervullen taken vergroten en veiligstellen voor de toekomst. Juist wanneer op lokaal niveau bepaalde werkzaamheden en taken niet meer uitgevoerd kunnen worden door de coördinatieteams, kan dit voor desbetreffende locatie wél worden verricht door desbetreffende commissie.

De commissie neemt dan dus de werkzaamheden- taken van desbetreffende coördinatieteam op zich.

Mocht dus in de toekomst het zo zijn dat coördinatieteams op den duur niet meer zijn te bemensen (vergrijzing en weinig participatie van jongere parochianen) zullen haar werkzaamheden- taken worden verricht door het parochiebestuur in samenwerking met de commissies. Het is en blijft belangrijk dat elke locatie een aanspreekpunt heeft waar parochianen terecht kunnen. Parochianen kunnen dan als eerste bij het coördinatieteam terecht en het coördinatieteam kan men dan verwijzen naar het parochiebestuur of desbetreffende commissie. Sommige ons omringende parochies werken al op deze manier.

Organigram Parochie Heilig Kruis 2015 -2024

**Bisschop
Groningen Leeuwarden**

Parochiebestuur

Ct Zandberg Ct Stadskanaal Ct Musselkanaal Ct Kopstukken Ct Ter Apel

**Liturgisch
Beraad**

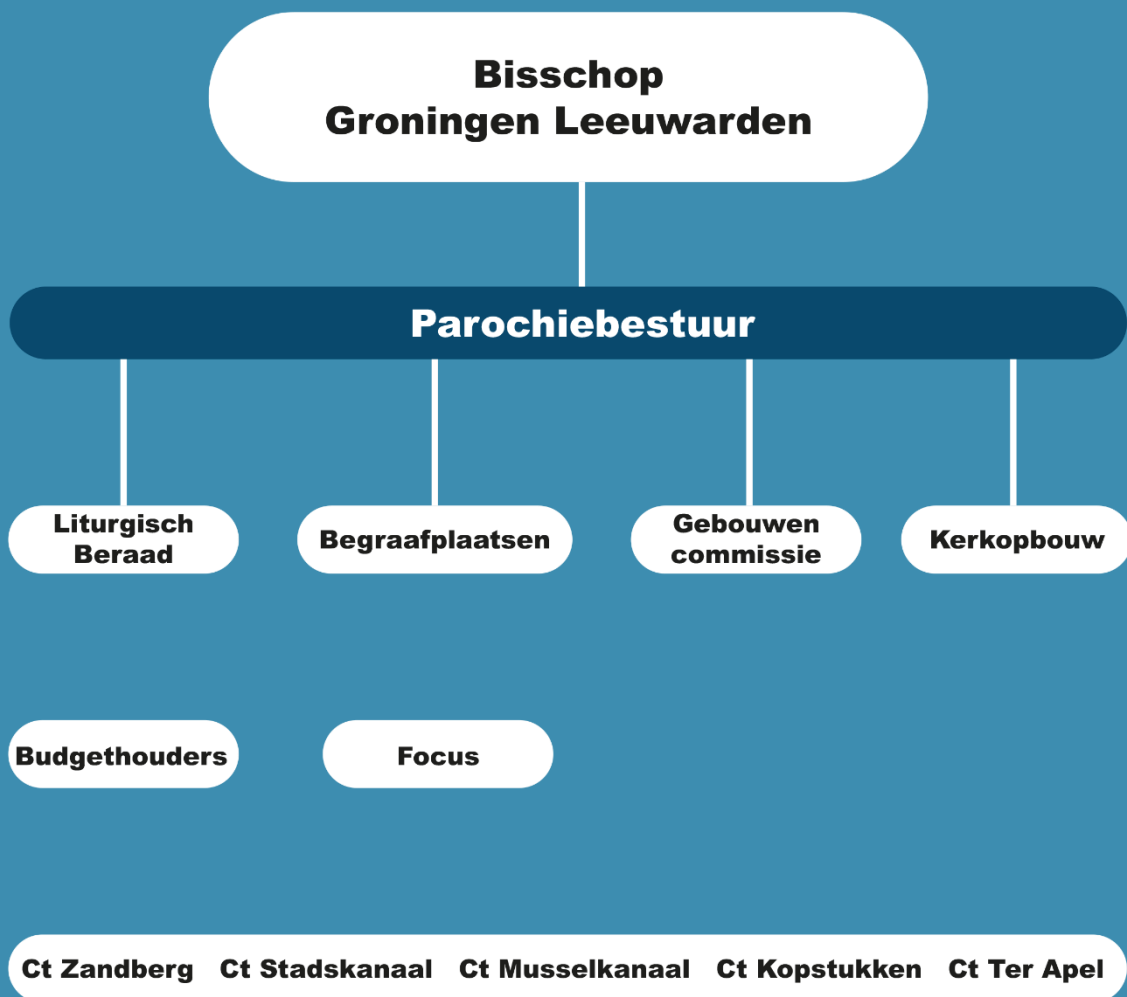
Begraafplaatsen

**Gebouwen
commissie**

Kerkopbouw

Budgethouders

Organigram Parochie Heilig Kruis 2024- heden

Financiën - Verkorte staat van baten en lasten met toelichting

Onderstaande staat van baten en lasten geeft via de kolom begroting inzicht in de begrote ontvangsten en de voorgenomen bestedingen in het verslagjaar.

De kolom jaarrekening geeft inzicht in de daadwerkelijk gerealiseerde ontvangsten en bestedingen.

	Begroting 2024	Jaarrekening 2023	Begroting 2023	Jaarrekening 2022	Begroting 2022
Baten					
Bijdragen parochianen	230,500	259,586	201,250	223,597	208,790
Opbrengst bezittingen en beleggingen	126,873	112,756	54,100	105,429	93,100
Ontvangen collecten voor derden	0	2,653	0	0	0
Overige bijdragen	0	0	9,500	-2,585	9,500
Incidentele baten	0	405	0	4,749	0
Totaal baten	357,373	375,400	264,850	331,190	311,390
Lasten					
Pastorale beroepskrachten	109,400	111,213	138,810	129,162	101,200
Overig personeel	37,073	51,863	51,341	48,579	38,240
Kerkelijke gebouwen	303,821	339,311	219,670	148,707	81,298
Overige gebouwen	24,340	36,644	8,320	18,000	64,582
Eredienst en pastoraal	58,970	55,663	47,390	40,773	41,755
Beheer en administratie	32,425	51,203	46,923	38,006	27,869
Verplichte en vrijwillige bijdragen	40,507	42,368	45,575	16,776	42,400
Afdracht collecten		2,653			
Rente lasten	24,300	10,268	19,236	16,919	7,800
Incidentele lasten	1,500	687	500	269	500
Totale lasten	632,336	701,873	577,764	457,191	405,644
Resultaat (baten - lasten)	-274,963	-326,473	-312,914	-126,001	-94,254

Toelichting

Een parochie ontvangt geen overheidssubsidie in Nederland, hooguit subsidie om monumenten in stand te houden. Parochies zorgen in Nederland zelf voor de benodigde inkomsten voor hun activiteiten. Daarom vraagt uw parochie elk jaar via de Actie Kerkbalans voor uw bijdrage voor het werk van onze parochie.

Een toekomstbestendige parochie heeft een sluitende begroting. Voor onze parochie is dat steeds lastiger. Door het sterk teruggelopen kerkbezoek in de laatste jaren, is het aantal actieve parochianen sterk teruggelopen terwijl we nog steeds vijf locaties openhouden. Er komen minder inkomsten binnen via de collecten en het aantal vrijwilligers wat zich actief inzet, loopt terug. Onze beheerskosten voor gebouwen zijn door de economische omstandigheden echter sterk gestegen. U begrijpt: ook vanuit financieel oogpunt moeten er in de nabije toekomst stappen gemaakt worden om weer tot een sluitende begroting te komen en financieel toekomstbestendig te worden.

Gelukkig zien we een positieve trend in de bijdragen van onze parochianen. Voor 2023 zagen we een voorzichtige stijging, terwijl de verwachting was dat de bijdrage licht zou dalen. Daar zijn we heel blij en dankbaar voor. Hopelijk zet deze trend zich voort in 2024.

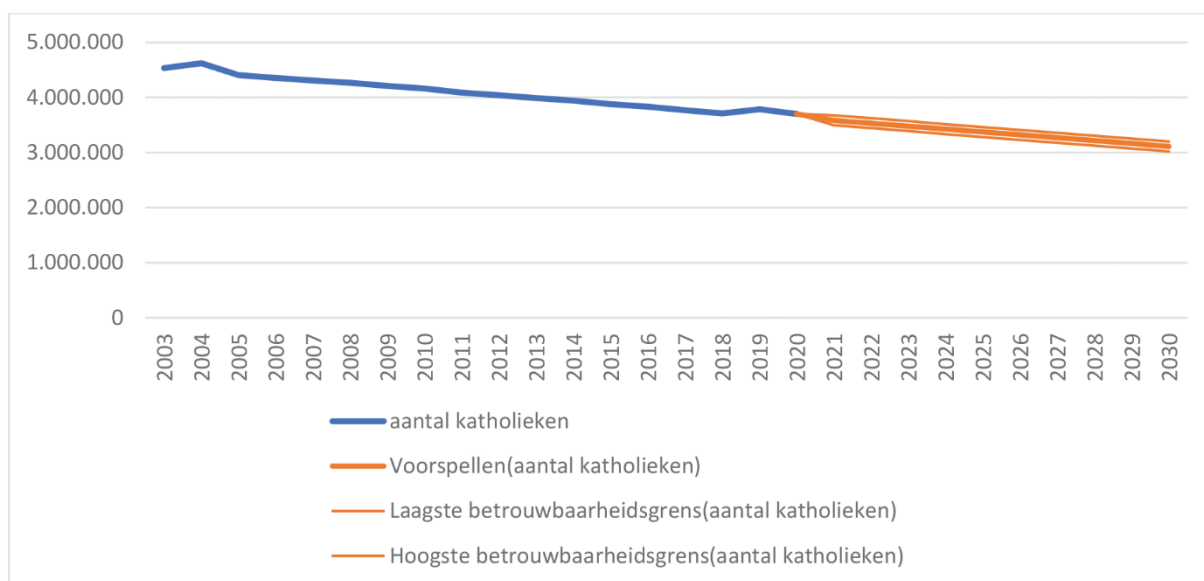

**Prognose KASKI
Bisdom Groningen Leeuwarden
2022- 2030**

Aantal katholieken

Landelijke tendens:	2005	4.406.000	27,9 % van de bevolking
	2016	3.832.000	22,4% van de bevolking
	2020	3.701.000	21,2% van de bevolking
	2030	3.111.552	

N.B. deze opgave is op basis van wat de parochies zelf opgeven.

prognose van 2030 t.o.v. 2005 = 71%

In 2005 waren er 110.000 katholieken in ons bisdom

71% van 110.000 = 78.100 katholieken in 2030

Aantal beroepskrachten

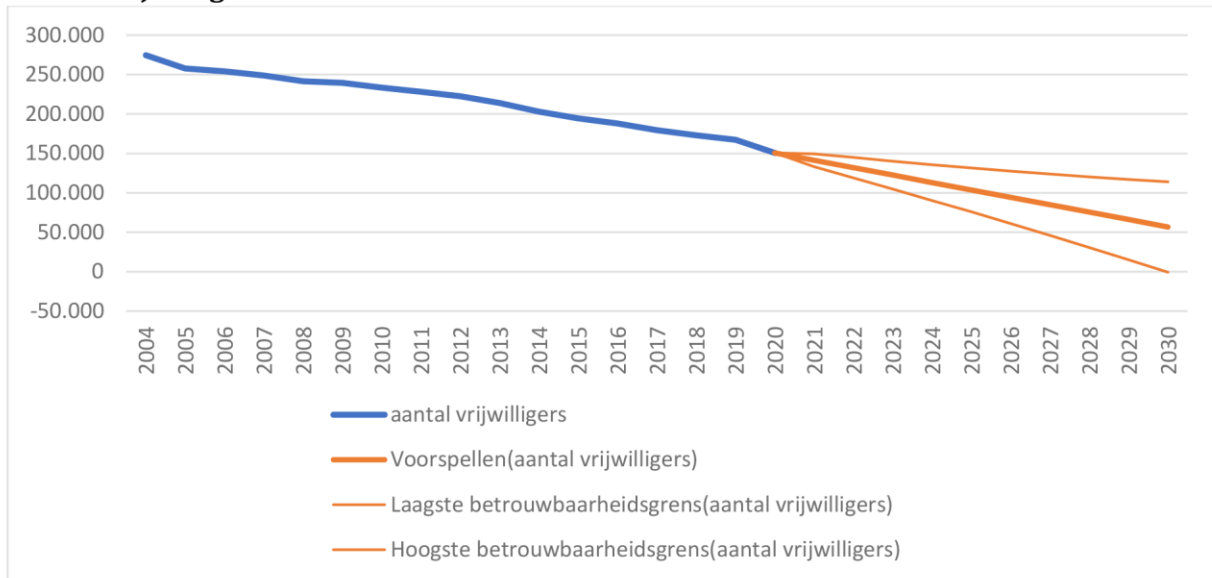
op basis van eigen cijfers bisdom

	priesters	diakens	Past. werkers	in opleiding*
2022	21	3	16	4
2030	17	3	3	?

* Opleiding duurt minimaal 6 jaar.

** *in de cijfers van 2030 zijn degenen die nu in opleiding zijn al meegenomen!*

Aantal vrijwilligers

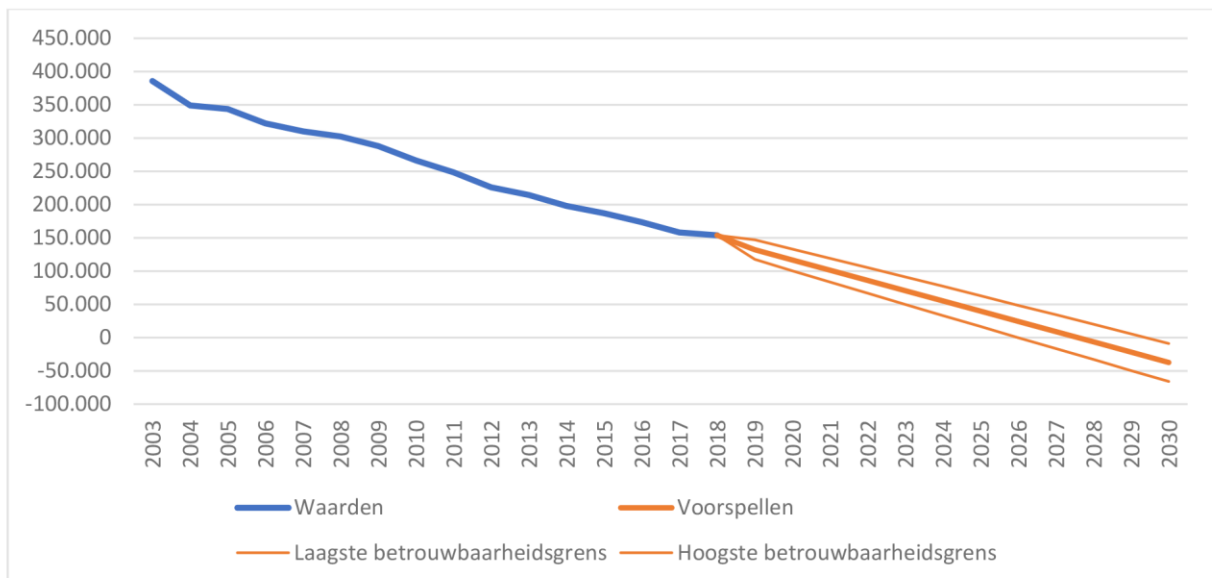
In 2005 waren er landelijk 257.900 vrijwilligers in onze kerk

In 2030 volgens doorrekening 56.678 vrijwilligers = 22%

In 2005 waren er in ons bisdom 11.400 vrijwilligers

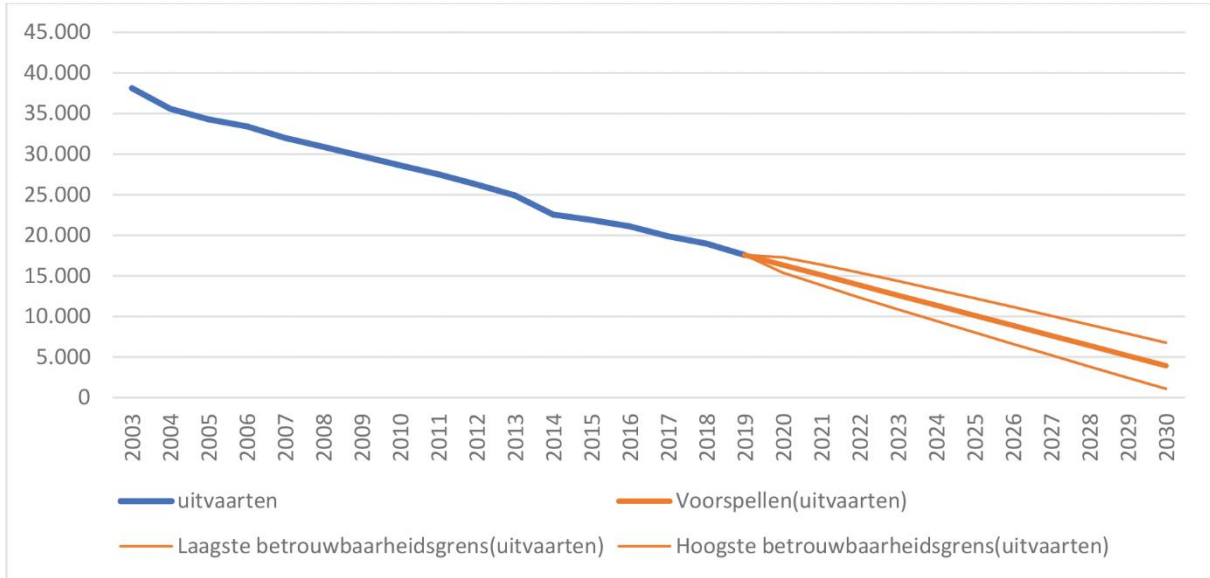
In 2030 volgens prognose: 2505 vrijwilligers

Aantal kerkgangers (excl. coronajaren)

In 2030 zullen er naar prognose geen kerkgangers meer zijn.

Aantal uitvaarten (landelijk beeld)

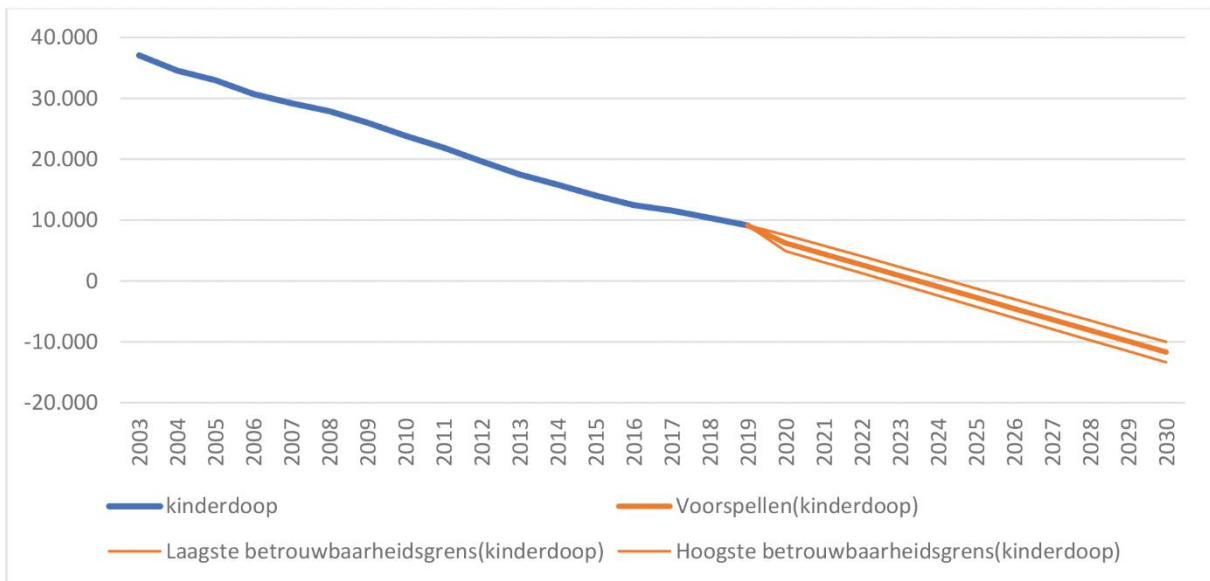
Landelijk zijn er 2005 34.285 katholieke uitvaarten geweest

Landelijk is de prognose voor 2030 3.938 uitvaarten = 11 %

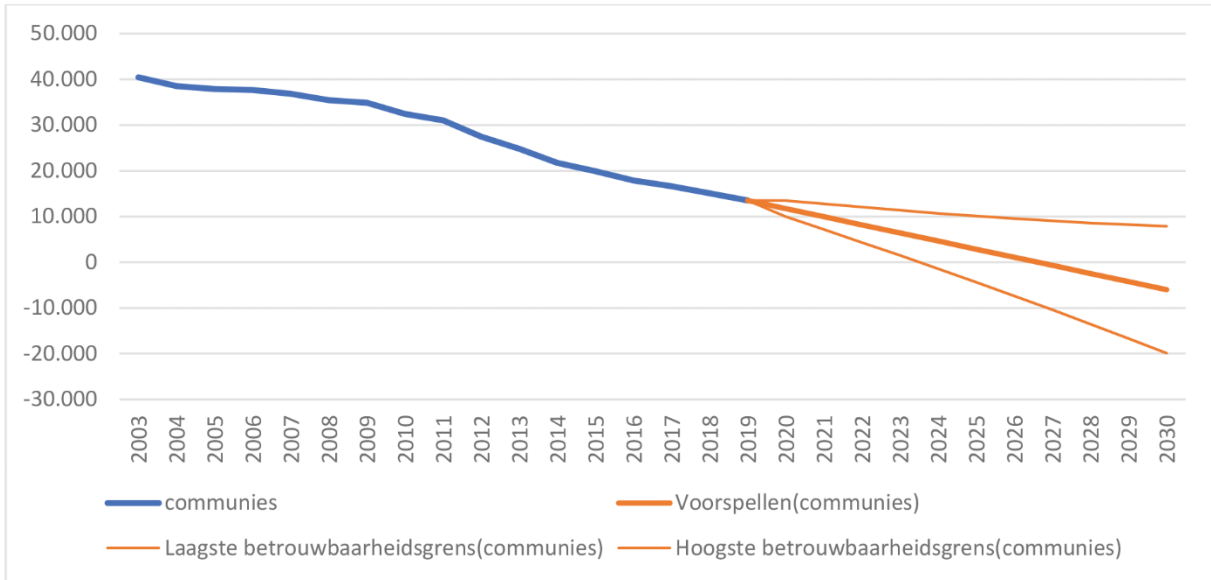
In ons bisdom waren er in 2005 885 uitvaarten

In 2030 zijn dat dan volgens deze prognose 102 uitvaarten

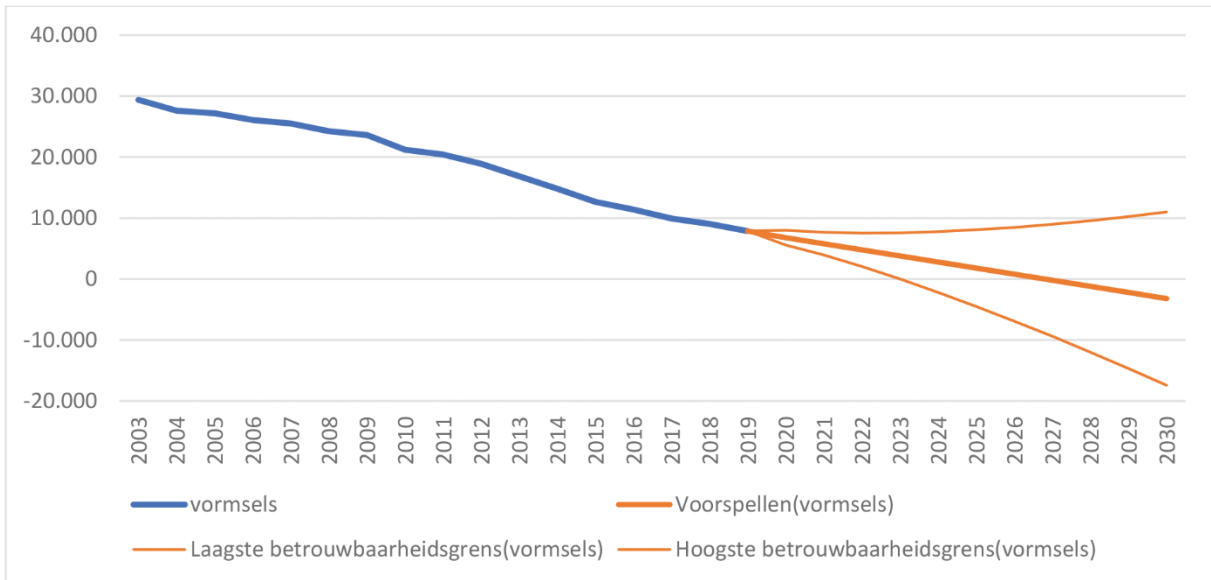
Kinderdoop (landelijk beeld)

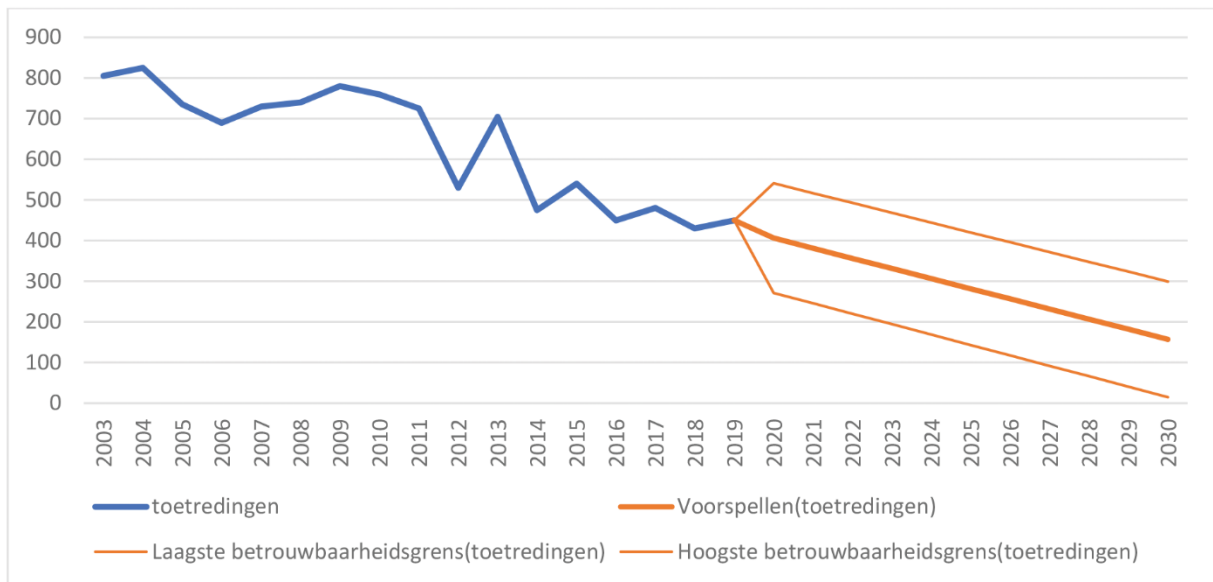
Eerste gemeenschappen (landelijk beeld)

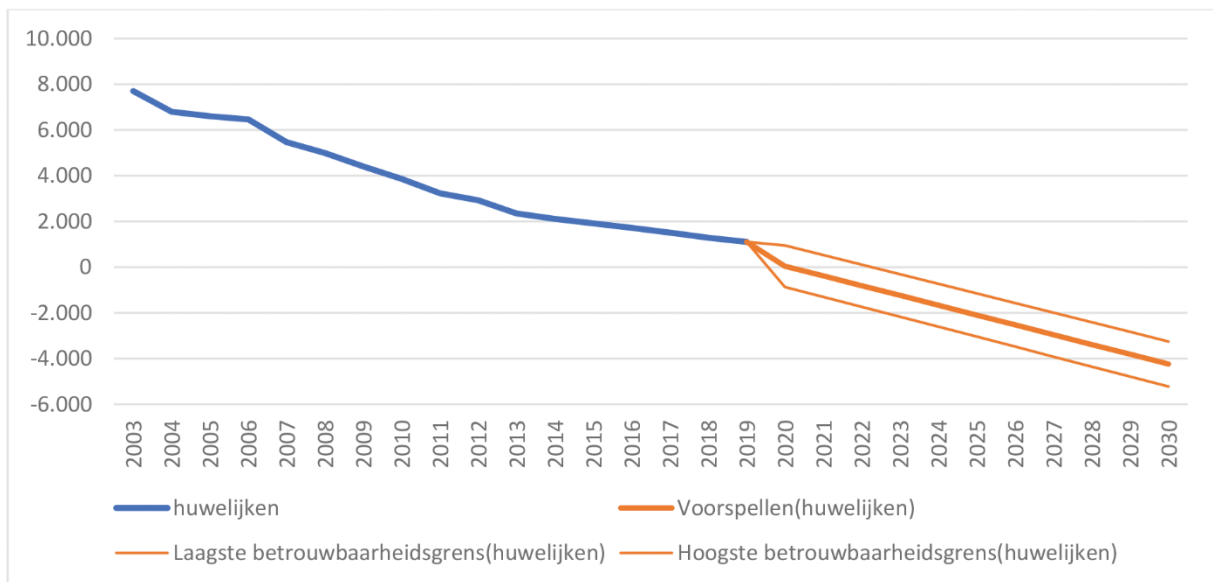
H. Vormsels (landelijk beeld)

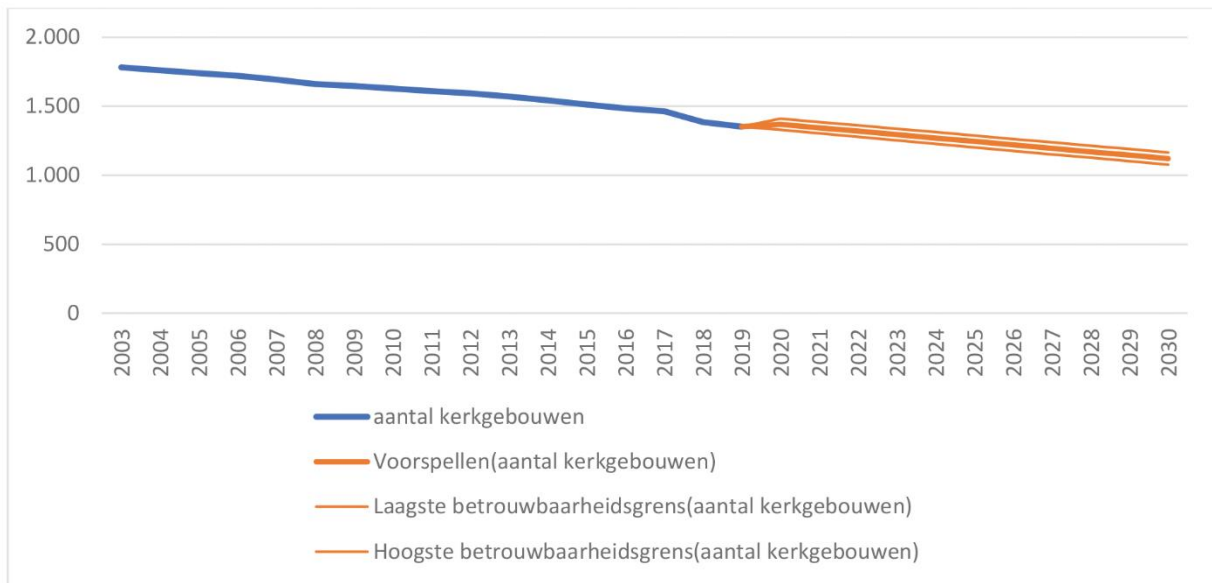
Toetredingen (landelijk beeld)

Huwelijksvieringen (landelijk beeld)

Aantal kerkgebouwen

Landelijk waren er in 2003 1.782 R-K. Kerkgebouwen

Landelijk zijn er volgens de prognose in 2030 1120 R.K. Kerkgebouwen = 63%

In ons bisdom waren er 84 kerkgebouwen.

Volgens deze prognose in 2030 zijn dat er 53 in 2030

N.B. het CIO schatte in 2016 dat tussen de 30-80% van de kerkgebouwen zijn functie verliest. Gaan we uit van 50% (wat reëler lijkt), dan zijn er in 2030 42 kerkgebouwen.

**Beantwoorden vragen
Parochieavond Gebouwenbeleid**

Wat is de termijn van een pastoor?

De termijn van de pastoor is van onbepaalde duur en eindigt wanneer de pastoor overlijdt, ernstig ziek wordt of de bisschop hem vraagt een nieuwe benoeming te gaan aanvaarden.

Blijven de vijf geloofsgemeenschappen bij kerksluiting wel bestaan?

Op wat voor wijze blijven de geloofsgemeenschappen bestaan aangezien zij ook samenvallen met dorp en omringende dorpsgemeenschappen. Wel is het de bedoeling dat men de vieringen gaat bezoeken waar deze plaatsvinden dus in de kerken die bewaard blijven voor de Eredienst.

We denken ook aan een hernieuwing van het begrip, 'Huiskerk'. Parochianen- Gelovigen kunnen ook samenkomen in een huis of op de deel van een boerderij om samen te bidden, zingen en vervolgens samen koffie te drinken of samen het avondeten te gebruiken. Het begrip 'Huiskerk' komt uit de vroege kerk, christenen kwamen bij elkaar thuis om te vieren en te eten. De Domus Ecclesiae, 'Huiskerk', is ook het gezin wonend in hun huis waar de eerste geloofsverkondigers de ouders zijn die aan hun kinderen het geloof uitleggen en de (kinder)bijbel lezen samen, daar vindt de eerste geloofsopvoeding plaats.

We hebben vijf kerken maar zijn één parochie, kunnen we samen niet één nieuwe kerk bouwen?

Op zich is dat een charmant idee want in zo'n nieuw kerkgebouw kan ook een gezamenlijke 'nestgeur' ontstaan. Toch ligt dit niet in de lijn der verwachtingen aangezien we mooie kerkgebouwen hebben en in het centrum van onze parochie de afstand tussen de drie kerken 4 en 7 km bedraagt.

Waarom nog zoveel diensten/ vieringen in de week? Minder vieren zou de pastores toch ontlasten?

Vieringen en in het bijzonder de eucharistie is bron en hoogtepunt van ons geloof. Een priester/ pastoor is gehouden aan de plicht elke dag eucharistie te vieren en dan is het mooi om de weekvieringen te vieren met parochianen. Ook is het zo dat oudere parochianen soms niet een uur volhouden op de zondagmorgen maar wel een half uurtje door de week in de vieringen. Het vieren kost op zich niet heel veel energie, als pastoor is het voor mij een zegen van woensdag t/m vrijdag met u te mogen vieren.

Wat gebeurt er met de parochiezalen bij het sluiten van de kerk te Ter Apel?

Die vraag is nu niet te beantwoorden. We wachten op een nieuwe bisschop en het is maar helemaal afwachten wat en hoe hij het Gebouwenbeleid van onze parochie waardeert en uit wil gaan voeren, oftewel, wat blijft open en wat gaat dicht. Het is natuurlijk ook afhankelijk hoe kerken en kerkelijk vastgoed wordt verkocht en onder welke voorwaarden.

Wat wordt er bedoeld met 'overvraag uw pastores niet'? Kunt u aangeven waar de grens van vragen stellen ligt?

Het is een opmerking van bisschop van den Hout en houdt verband met alle werkzaamheden die pastores verrichten in de parochie. Het heeft dus niets te maken met de vragen die vanavond worden gesteld maar heeft te maken met de werkdruk van pastores die zorg dragen voor 5 geloofsgemeenschappen. Wat gelovigen kunnen verrichten aan werkzaamheden binnen de parochie hoeven de pastores in principe niet te doen, dit ligt bijvoorbeeld in de diverse werkgroepen. Ook is het belangrijke een goede sfeer te kweken binnen de geloofsgemeenschappen waarin de parochianen elkaar weten te dragen en een hechte gemeenschap (gaan) vormen. Enige vorm van zelfstandigheid mag men dan verwachten en zelfs veronderstellen samen met pastores, parochiebestuur en coördinatieteam(s).

Ook moeten de pastores vooral doen waartoe ze zijn gewijd en aangesteld, overvraag hen ook niet m.b.t. vergaderingen en activiteiten. Pastores proberen overal zoveel mogelijk bij te zijn en mee te maken maar dat is niet altijd mogelijk, enige mate van begrip wordt dan verwacht.

Wat gebeurt er als een kerkgebouw dichtgaat en dan verkocht wordt. Wat is hier dan de bedoeling mee, woningen of,....?

Dat hangt helemaal af van de kopende partij. Het kan zijn dat er met behoud van het kerk- gebouw er iets nieuws ontstaat, ontmoetingscentrum, cultureel centrum, appartementen, zwembad, klim-hal. Er zijn legio mogelijkheden te noemen.

Wat gebeurt er wanneer daken verrot zijn en lekken? Hoe zit het met de asbest leien op het kerk dak van de kerk van Ter Apel?

Daken die verrot zijn en lekken worden gerepareerd.

Als het daken betreft die asbest bevatten, of het vermoeden hebben asbest te bevatten, is de wet- en regelgeving asbest van toepassing zoals vermeld in het Arbeidsomstandighedenbesluit. Dit besluit bevat een apart hoofdstuk over asbest. In afdeling 5 van hoofdstuk 4 van het Arbobesluit zijn voorschriften rondom asbest te vinden. De Nederlandse Arbeidsinspectie is de controlerende en handhavende instantie.

Sinds 1994 is het verhandelen en het toepassen van asbest verboden. Ook het bewerken van al aanwezige asbestmaterialen is (bijna altijd) verboden.

Op 30 november 2023 publiceerde de Europese Unie een nieuwe richtlijn voor werken met asbest en asbestverwerking. Echter: al sinds 2018 wordt in Nederland gewerkt aan nieuwe asbestregels. Door komst van de nieuwe EU-asbestrichtlijn is het onzeker wanneer de nieuwe Nederlandse regels ingaan. Duidelijk is dat de regels niet vóór 1 juli 2024 veranderen.

Deze vernieuwde EU-regels introduceren veranderingen in onder meer meetmethoden en vergunningensystemen. De nieuwe regels moeten vóór 21 december 2025 zijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Het is nog onzeker wat er gaat gebeuren met de wijzigingen in de asbestregels die waren opgesteld voor de komst van de EU-asbestrichtlijn.

Dus voorlopig blijft het dak van de St. Willibrorduskerk onaangeroerd.

Is er ook een plan voor de jongeren, om de jongeren meer te betrekken bij de kerk?

Jongeren betrekken bij de kerk blijft constant een punt van aandacht en een zorg. Immers de jeugd heeft de toekomst en we zien dat steeds minder jongeren deel uitmaken van onze geloofsgemeenschap. We hebben natuurlijk wel Focus. Focus heeft een enthousiast bestuur dat vanaf 2022 geprobeerd hebben het jeugdwerk weer van de grond te krijgen. En met succes. Focus organiseert leuke activiteiten voor alle jongeren vanaf groep 8. Voorafgaand aan de activiteit is er altijd een viering waarbij de jongeren aanwezig zijn en waar mogelijk ook actief in meedoen. Nu is het bij het betrekken van de jeugd altijd van belang om een goed evenwicht te vinden tussen lering en vermaak. Dus we zijn aan het nadenken over hoe en op welke wijze we in de toekomst meer geloofsinhoud kunnen inbrengen en dat gaan we dan zeker doen in samenwerking met de mensen met Focus. Ook gaan we binnenkort in overleg met de verantwoordelijken voor het jongerenwerk van onze buurparochie Maria Hertogin van Drenthe om te onderzoeken hoe we met betrekking tot het jongerenwerk in de toekomst met elkaar kunnen optrekken en samenwerken.

Verder is er het voornemen om met de jongeren die dit jaar het Sacrament van het Vormsel hebben ontvangen ook in de toekomst bij elkaar te blijven komen en een aantal keren per jaar met elkaar een diaconale activiteit te organiseren.

Vieren en dienen lijken voorlopig geborgd. Maar leren? Kunnen we dit meer vorm geven via bijvoorbeeld het diaconaal platform? Hoe en wie?

Het is voor een goed functionerende parochie van belang dat het vieren, leren en dienen gelijkwaardig vertegenwoordigd zijn, waarbij het van belang is dat ze elkaar versterken. Hier zijn zeker nog stappen in te maken zo denken wij en hier gaan we dan ook mee aan de slag. Dit gaan we onder andere doen door als het gaat om het leren binnen onze parochie vier keer per jaar een thema-studieavond te organiseren voor parochievoorgangers. Maar ook gaan we uiterlijk begin volgend jaar beginnen met een Alpha cursus. Een eigentijdse 10-weeken cursus over de kernpunten van het geloof. Alpha is samen eten of koffie/thee drinken, samen luisteren, samen praten. Afhankelijk van de interesse kan het ook zijn dat we gaan beginnen met Sycamore. Sycamore is een cursus over het katholieke geloof en waarom dit relevant is voor ons leven nu. Er is ruimte om andere mensen te ontmoeten, ideeën uit te wisselen en over zaken na te denken die er echt toe doen. Hoe dan ook gaan we ook in 2025 weer serieus werk maken van het leren binnen onze parochie. Met betrekking tot het aanbieden van Alpha en Sycamore gaan we in gesprek met onze buurparochie Maria Hertogin van Drenthe om te bespreken hoe we elkaar kunnen versterken op dit thema en op welke wijze er samenwerking mogelijk zou zijn.

Een diaconaal platform is niet zozeer bedoeld om te dienen als een platform waar vanuit een aanbod wordt gedaan met betrekking tot het leren, maar veel meer om de diaconale activiteiten die er vanuit de verschillende kerken worden georganiseerd te bundelen en daar waar mogelijk samen te werken. Zo kunnen er vanuit een diaconaal platform diaconale activiteiten worden geïnitieerd die ten goede komen aan mensen die zich in een kwetsbare positie bevinden. In Stadskanaal zijn de eerste stappen gezet op weg naar een diaconaal platform en zijn we op basis hiervan positief gestemd over de kans van slagen.

Zijn er al ideeën, anders dan de gegeven voorbeelden genoemd, rondom diaconale presentie en het dienen aan de gemeenschap zonder de noodzaak van een kerkgebouw?

We kennen binnen onze parochie natuurlijk al een paar prachtige voorbeelden van diaconale presentie. Wat dacht u van het project 'Goede Grond' in Stadkanaal, of onze inzet en betrokkenheid binnen het project Schuldhulpmaatje. Het 'visje eten op vrijdag' en het 'eten wat de pot schaft' in het parochiehuis van Ter Apel. De activiteiten die we samen met scholen bedenken en uitvoeren, zoals de wensboom rond de kersttijd. De vele huisbezoeken die door parochianen dag in dag uit worden afgelegd. En hiermee is nog lang niet alles genoemd van wat er allemaal aan diaconale activiteiten in onze parochie gebeurt.

Het is dan ook van belang om als het lukt deze belangrijke projecten en activiteiten te blijven uitvoeren en ondersteunen. Hiermee treden we als parochie naar buiten en laten we zien dat we niet alleen geloven op zondag in ons kerkgebouw, maar ook op maandag en de rest van de week buiten ons kerkgebouw.

Naast de bestaande diaconale presentie zijn er overigens op dit moment nog een aantal diaconale projecten in ontwikkeling, zoals de 'soepfiets' in Stadkanaal en het 'repaircafe op wielen', die binnen de parochiegrenzen zijn diaconale werkgebied zal gaan krijgen.

Wellicht kan er een werkgroep opgericht worden die ondersteuning kan verlenen aan pastoor en diaken?

Als het gaat om ondersteuning in het transitieproces waar onze parochie op dit moment in zit lijkt het samenstellen van een werkgroep die bijvoorbeeld ondersteuning kan bieden aan het onze parochie een meer diaconaal profiel geven of het meedenken over en meewerken aan het opzetten van een Alpha of Sycamore cursus zeker een goed idee. Mocht u zich hiervoor willen inzetten dan kunt u contact opnemen met de diaken.

Opmerkingen parochianen:

Schaalvergroting met Hertogin van Drenthe, parochies in Z.O. Drenthe

Alle informatie in de Venea en op de website plaatsen s.v.p.

Info aan groep ouderen die niet met website kunnen werken, informatie in boekjes of Venea verspreiden s.v.p.

Parochie bestuur

Voorzitter

Jos Deuling

Vice-voorzitter

Margriet Nascimento

Secretaris

Marga Tieben

Penningmeester

Ingrid Duindam

ICT-Communicatie

Vincent Arends

Lid

Mark Dilling

Lid

Henk Pruim

Parochie Heilig Kruis - Waar wij samen kerk zijn